

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/14439,Solidarnosc-Jeleniogorska.html>
2023-09-25, 18:00

Solidarność Jeleniogórska

„Solidarność Jeleniogórska”, organ prasowy MKZ w Jeleniej Górze, wydawany X 1980–XI 1981 i V 1989–1991. X–XII 1980 jako „Solidarność” z podtytułem: „Biuletyn Informacyjny MKZ NSZZ Solidarność województwa jeleniogórskiego z siedzibą w Jeleniej Górze”, łącznie wydano 6 nr., obj. 8–15 s., format A4, druk na powielaczu w siedzibie MKZ w Jeleniej Górze, nakł. 2000–2500 egz. W redakcji: Jerzy Modrzejewski (redaktor nacz.), Jan Skoczylas i Jan Murański, redaktorzy techn.: Stanisław Górski i Ryszard Matusiak, niektóre nr. przygotowywali Paweł Czaja i Waldemar Śliwa, nr. 6: J. Modrzejewski, R. Matusiak, Marlena Popik i S. Górski. Zamieszczano teksty Wojciecha Jankowskiego i Andrzeja Krajewskiego, listy od czytelników, oświadczenia i informacje struktur „S” z kraju i regionu, przedruki m.in. z „Solidarności Dolnośląskiej”, „Kultury” paryskiej i „Wolnego Związkowca” (z tekstami Jacka Maziarskiego, Jacka Cieślickiego), od nr. 4 przegląd informacji z prasy krajowej i zagranicznej, kalendarium strajku w Stoczni Gdańskiej, wiersze m.in. Antoniego Marianowicza, Anny Upirów, Bogusława Urbańskiego i Andrzeja Bartyńskiego.

XII 1980 zmiana tytułu na „Solidarność Jeleniogórska” (do końca 1980 zachowano ciągłość numeracji z poprzednim tytułem), podtytuł: „Organ prasowy MKZ NSZZ Solidarność Województwa Jeleniogórskiego”/„Tygodnik Zarządu Regionu NSZZ Solidarność Regionu Jeleniogórskiego”/„Pismo Zarządu Regionu NSZZ Solidarność Regionu Jeleniogórskiego”/„Informacje związkowe”, od pocz. 1981 w bardziej atrakcyjnej szacie graficznej. XII 1980–XI 1981 łącznie wydano 22 nr. (w tym 2 podwójne: nr 11/12 z 14 IV 1981, nr 20/21 z 26 XI 1981), pocz. nieregularnik, nast. tygodnik, VI–VII 1981 przerwa w wydawaniu, od VIII 1981 nieregularnik, obj. najczęściej 6–12 s., czasem 4 lub 14–15 s., format A4, druk na powielaczu, nast. offsetowy w siedzibie MKZ/ZR w Jeleniej Górze, nakł. pocz. 2000–2500, od II 1981 6

tys. egz., nr 6 z 23 III 1981 10 tys. egz. Skład zespołu redakcyjnego zmienny; XII 1980 J. Modrzejewski (redaktor nacz.), M. Popik, Waldemar Borek, redaktorzy techn. R. Matusiak i S. Górski.; od I 1981 Michał Orlicz (I-XI redaktor nacz., ps. mors), W. Borek i do I 1981 także J. Modrzejewski, J. Skoczylas i M. Popik; od VIII oprócz M. Orlicza i W. Borka także Juliusz Cezary Bagiński (fotoreporter, autor rys. satyrycznych, nast. redaktor), Ryszard Kulesza, Zdzisław Kudelski, Dorota Marchwicka, Pola Janoszczyk, Barbara Jaroszewicz (VIII-IX), od IX również Aleksandra Matkowska. Wydano też nr. nadzwyczajne (z 6 I 1981, obj. 3 s.), strajkowe (z 9 II 1981, obj. 4 s.) i specjalne (z 10 II 1981, obj. 1 s., pt. „Porozumienie z Gencjany”, z III/V 1981, obj. 6 s., pt. „Solidarność we Włoszech” z tekstami Andrzeja Drzycimskiego, M. Orlicza, Jadwigi Strzemińskiej i Antoniego Wręgi). Do nr. 18 (z 14 IX 1981) dołączono wkładkę zdjęciową (fot. J.C. Bagińskiego) Domu Wczasowego Granit w Szklarskiej Porębie i z wiecu „S” w Jeleniej Górze z 10 VIII 1981.

Publikowano informacje związkowe, dokumenty „S” z kraju i regionu (np. podczas strajku w klubie Gencjana w Jeleniej Górze, tzw. kryzysu bydgoskiego, przed I WZD Województwa Jeleniogórskiego), teksty publicystyczne, reportaże, polemiki (m.in. dot. makroregionalizacji), apele RKOWzP w Jeleniej Górze o uwolnienie działaczy KPN, VIII-X 1981 o uwolnienie aresztowanego Chrystoforosza Tulasza. Wśród autorów m.in. W. Jankowski, Andrzej Pesiak, Lech Kaszubski, J. Modrzejewski, J. Skoczylas, Ewa Górka, Waclaw Biały, R. Matusiak, Włodzimierz Tarnawski, Adam Myśliwiec, Andrzej Pałasz, Romuald Ratyni, Józef Lubieniecki, Marian Kuskowski, Jerzy Teodor Lachowicz, J. Murański, Janusz Rodziewicz. Zamieszczano wywiady m.in. z Mieczysławem Piejko, Jerzym Dworakowskim i Romanem Niegoszem, wiersze m.in. Czesława Miłosza, Tadeusza Szymy, Stanisława Daszkiewicza, Karela Kryla, przedruk wywiadu z ks. kard. Stefanem Wyszyńskim z „Le Figaro”, dokumenty struktur „S”, m.in. MKZ/ZR w Jeleniej Górze, przedruki, m.in. opracowania Konwersatorium Doświadczenie i Przyszłość, fragmenty opowiadania Aleksandra Sołżenicyna pt. *Jeden dzień Iwana Denisowicza*, Jana Kotta pt. *Kamienny potok* i encykliki Jana Pawła II, a także art. Jana Lityńskiego

i Joanny Dudy-Gwiazdy.

IX/X 1981 podczas obrad I KZD (I tura: 5-10 IX i II tura: 26 IX-7 X 1981) zespół wydawał regularnie „Solidarność Jeleniogórska. Komunikat Zjazdu I KZD Solidarność”. Pismo nienumerowane lecz datowane. Początkowo redagowali je: J.C. Bagiński, P. Janoszczyk, R. Kulesza, A. Matkowska i J. Rodziewicz (korespondent); od wydania z 29/30 IX 1981 dołączyli Zdzisław Kudelski i od wydania z 2/3 X 1981 do 8/9 X 1981 Barbara Ślęzak, w wydaniu nr. 5/6 wzięli także udział Barbara Jaroszewicz i Waldemar Hołysz. Łącznie wydano 17 nr. (4 podczas I tury i 13 II tury), obj. 4 s., format A5 i A4 (podczas II tury), drukowano techniką offsetową w Dolnośląskich Zakładach Graficznych Zakład w Jeleniej Górze, nakł. do 25 tys. egz. Z I tury KZD publikowano informacje z przebiegu zjazdu, relacje J. Rodziewicza i R. Kuleszy, homilie ks. prymasa Józefa Glempa i ks. Józefa Tischnera, komentarze dot. sporu z tv o zakres obsługi informacyjnej zjazdu oraz uchwały i oświadczenia poszczególnych ZR. Zamieszczano przedruki z „BIPS”, „Głosu Wolnego”, rys. satyryczne Satyrykon '81 i autorstwa J.C. Bagińskiego. Podczas II tury redakcja zamieszczała sprawozdania J. Rodziewicza, opinie delegatów o projekcie samorządu gospodarczego, wywiady z Lechem Wałęsą, Marianem Jurczykiem, Janem Rulewskim i Andrzejem Gwiazdą oraz doradcami i ekspertami „S”. Informowano o sporach programowych, przedstawiano sylwetki działaczy „S”, zamieszczano uchwały i komunikaty różnych komisji I KZD i krótkie wypowiedzi delegatów. Sporadycznie publikowano też teksty dot. wydarzeń bieżących w regionie (m.in. tekst Bolesława Górnika).

XI 1981 decyzją ZR nastąpiły zmiany w redakcji: odszedł M. Orlicz, który zaczął wydawać dziennik ZR „Dzień Solidarności”, zespół tworzyli A. Matkowska (redaktor nacz.), P. Janoszczyk i J.C. Bagiński (redaktor techn.). Z datą 26 XI 1981 wydano ostatni nr pisma. 1980-1981 kolportowano w regionie, bezpłatnie lub w cenie 3 zł.

Po wprowadzeniu stanu wojennego część b. i ostatnich członków redakcji została internowana (R. Kulesza, W. Borek, M. Orlicz, R. Matusiak) lub zaczęła się ukrywać (J.C. Bagiński,

A. Matkowska, M. Popik, S. Górski) i w podziemiu z różnych względów nie podjęto inicjatywy wydawania pisma (J. Modrzejewski i J. Rodziewicz byli zarejestrowani jako TW).

V 1989 pismo wznowiono z podtytułem „Informator Tymczasowego Zarządu Regionu NSZZ Solidarność”. Organ prasowy TZR/ZR w Jeleniej Górze, nast. od nr. 6 także Wojewódzkiej Rady NSZZ RI „S”. 1989 wydano łącznie 14 nr., a 1990 23 nr. (z 28 XI 1990), pocz. tygodnik, od nr. 10 dwutygodnik, obj. 8–16 s., format A4, nakł. 3000–5000 egz. (1989), 1000 egz. (1990). W redakcji: Mieczysław Leśniak (redaktor nacz.), Zbigniew Rzońca (od nr. 10 redaktor nacz.) i M. Orlicz. Druk zlecano w DZG Zakład w Jeleniej Górze. Do niektórych nr. dołączano tematyczne dodatki spec. (do nr. 10 Biura Wystaw Artystycznych). Na łamach pisma informacje związkowe, wiadomości i komentarze dot. sytuacji w kraju i województwie, art. publicystyczne. Pismo wydawano do 1991. Kolportaż w woj. jeleniogórskim w cenie 60, 120 i 200 zł.

Łukasz Sołtysik

[Region Jelenia Góra, Jelenia Góra](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)